Raadsinformatienota

Registratie nr. :	21.12903	Opsteller :	Steffie Renders
Zaak nr. :	Z20001339	Afdeling :	Ontwikkeling en Dienstverlening
Datum nota :	13/07/2021	Portefeuillehouder :	de heer P.J.M. van de Noort wethouder

Onderwerp

Nota Ruimtelijke Kwaliteit - deel Buitengebied

Kennis te nemen van

Een verduidelijking op een aantal door u aangedragen onderwerpen over de Nota Ruimtelijke Kwaliteit - deel Buitengebied.

Inleiding

In juni 2020 hebben we u met een raadsinformatienota (RIN) op de hoogte gebracht van de door het college vastgestelde startnotitie Nota Ruimtelijke Kwaliteit. Hierin werd de aanleiding voor het opstellen van een Nota Ruimtelijke Kwaliteit (NRK) omschreven en dat we gebiedsgerichter willen gaan werken met behulp van gebiedspaspoorten, die de te behouden en versterken kwaliteiten/ karakteristieken/waarden van een gebied beschrijven.
Vervolgens zijn we aan de slag gegaan met het opstellen van de concept NRK. Op 30 maart 2021 heeft een werksessie met u plaatsgevonden over de actualisatie van het erfgoedbeleid en de NRK. Tijdens deze werksessie hebben we met een presentatie een uitleg gegeven over de concept NRK en hoe we hiertoe zijn gekomen.
In maart 2021 hebben we u met een RIN geïnformeerd over de terinzagelegging van de concept Nota Ruimtelijke Kwaliteit - deel Buitengebied vanaf 7 april 2021. Tijdens deze terinzagelegging is aan u gevraagd te reageren op de concept NRK. Vanuit de gemeenteraad zijn geen reacties ontvangen. In juli 2021 heeft u aangegeven behoefte te hebben aan een verduidelijking op een aantal onderwerpen. Met deze raadsinformatienota willen wij de aangedragen vragen beantwoorden.

Kernboodschap

Wat is het verschil tussen de voormalige aanpak en de voorliggende NRK?
Enerzijds is het uitgangspunt om de burger meer vrijheid te geven waar dat kan. Dit betekent minder regels én minder bemoeienis met details in gebieden waar dit verantwoord is. Anderzijds willen we in het buitengebied meer concrete randvoorwaarden hebben voor de landschappelijke inpassing bij ontwikkelingen. Voorheen had landschappelijke inpassing meer als betekenis het ‘verstoppen/ inpakken’ van een ontwikkeling achter een 8-10 meter brede groenzone (het ‘U-tje’).
Met de NRK en de daarin opgenomen gebiedspaspoorten wordt specifiek gekeken naar de gebiedskwaliteiten en hoe een ontwikkeling die kan verbeteren/versterken. Dit betreft maatwerk.
In de NRK wordt onder landschappelijke inpassing verstaan:
”een zodanige vormgeving en inpassing dat deze optimaal is afgestemd op bestaande dan wel nog te ontwikkelen landschappelijke (ruimtelijke, natuurlijke en cultuurhistorische) landschapskwaliteiten. Dit kan door middel van: architectuur (vormgeving, situering bebouwing, materiaalgebruik), aanleg van landschappelijke en/of natuurlijke elementen al dan niet in combinatie met sloop.”
Dit betekent dat bij ontwikkelingen een ruimtelijke kwaliteitsverbetering wordt gevraagd van een initiatiefnemer, die dus anders kan zijn dan alleen het ‘verstoppende U-tje’.
De NRK biedt hiermee mogelijkheden voor maatwerk voor landschappelijk inpassing.

Daarnaast wordt met de NRK meer samenhang geboden in het beleid dat zich richt op het uiterlijk van onze gemeente, waaronder beeldkwaliteit, landschappelijke inpassing, stedenbouw en cultuurhistorie. Niet alleen landschappelijke inpassingsplannen, maar ook bouwplannen en principeverzoeken voor bijvoorbeeld het toevoegen van een Ruimte voor Ruimte woning worden getoetst aan de NRK.

De NRK vormt een inspiratiebron voor ruimtelijke initiatieven. Hiertoe zijn de nodige inspiratiebeelden opgenomen.

Wat betekent de NRK voor onze ondernemers?
De NRK is opgesteld vanuit de overtuiging dat de gemeente en haar inwoners een aantrekkelijke leefomgeving waarderen en willen behartigen, en hier dus ook aan willen bijdragen. Een aantrekkelijke, goed verzorgde omgeving draagt bij aan haar eigen kwaliteit en geeft de gemeente extra impuls als woon- en bedrijfslocatie, als toeristische bestemming of als vestigingsplaats voor winkels en voorzieningen.

De NRK kan worden gebruikt ter inspiratie bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Zo kan de NRK door de ondernemer/initiatiefnemer worden gebruikt als handleiding voor een bepaalde ruimtelijke ontwikkeling. Hierdoor kan in een vroeg stadium onderzocht worden of de voorgenomen ontwikkeling passend is op de locatie of eventueel passend is te maken.
Bij een initiatief is een goede voorbereiding belangrijk om het initiatief tot realisatie te brengen. In de NRK is een stappenplan opgenomen dat een ondernemer/initiatiefnemer kan helpen bij de voorbereiding, waardoor deze zijn/haar plannen beter kan overbrengen. Hierdoor kan het gesprek met de gemeente en/of de adviescommissie Omgevingskwaliteit efficiënter en daarmee de procedure soepeler verlopen.

Wat is de status van de eerdere inpassingsplannen die zijn opgelegd in het kader van de Wm vergunning en het bestemmingsplan of anterieure overeenkomst?
Op hoofdlijnen zijn er drie categorieën te onderscheiden:
1. Gerealiseerde landschappelijke inpassing conform het landschappelijk inpassingsplan;
2. Gerealiseerde landschappelijke inpassing, maar niet (volledig) conform het landschappelijk inpassingsplan;
3. Geen landschappelijke inpassing gerealiseerd.

Op dit moment is niet duidelijk om exact hoeveel gevallen het per categorie gaat. Hiervoor is nader onderzoek nodig. Dit is echter een afzonderlijk traject. Voor de derde categorie resulteert het in bestuursrechtelijk of privaatrechtelijk handhaving.

Wat is de status van de lopende handhavingstrajecten rond landschappelijke inpassing?
Momenteel vindt er geen actieve handhaving plaats op landschappelijke inpassingen. Alleen op verzoek moet geacteerd worden op grond van de Algemene wet bestuursrecht. Thematisch handhaven, zoals op landschappelijke inpassingen, zal een plek moeten krijgen binnen het uitvoeringsprogramma met VTH. Op dit moment zijn daar onvoldoende middelen voor beschikbaar.

Hoe wordt voorkomen dat inpassingsplannen niet worden gerealiseerd?
Het initiatief voor het opstellen van een landschappelijk inpassingsplan ligt bij de initiatiefnemer, zodat deze met een inpassingsplan kan komen dat voor hem/haar werkt. Natuurlijk wel gebaseerd op de ontwerpprincipes uit het betreffende gebiedspaspoort. Daarmee hebben wij het vertrouwen dat deze ook gerealiseerd worden.
Bovendien wordt het nu juridisch geborgd in het bestemmingsplan, in plaats van in een anterieure overeenkomst (privaatrechtelijk). Hierdoor kunnen we bestuursrechtelijk handhaven.

Consequenties
Als we niet aan de slag gaan met de NRK ontbreekt een belangrijke pijler om te kunnen voorzien in een integraal beleidskader waarmee we de ruimtelijke kwaliteit van onze gemeente kunnen behouden en vooral verbeteren.
Zonder de NRK kunnen we niet gebiedsgericht werken en vasthouden aan generieke regels voor ruimtelijke kwaliteit. Er is geen goed of actueel alternatief voorhanden, zeker wanneer het landschappelijke inpassing aangaat. De discussie over landschappelijke inpassing en handhaafbaarheid blijft dan bestaan.
Daarnaast zijn we vanaf 1 juli 2022 (inwerkingtreding Omgevingswet) verplicht te werken met een (integrale) Adviescommissie Omgevingskwaliteit. Het is van belang dat er dan ook een actueel integraal toetsingskader is vastgesteld.

Samen Doen
In de vorige RIN hebben wij u al geïnformeerd over de werksessies die hebben plaatsgevonden met verschillende externe en interne partijen.

Inmiddels heeft de concept NRK deel Buitengebied zes weken ter inzage gelegen. Er zijn drie inspraakreacties binnengekomen. Deze hebben niet geleid tot wijzigingen van de NRK. Bij de vaststelling van de NRK wordt een inspraakverslag als bijlage opgenomen.

Vervolg

De planning ziet er als volgt uit:

aug 2021	Behandeling NRK - deel Buitengebied in college
14 sept 2021	Behandeling NRK - deel Buitengebied in Commissie Ruimte
28 sept 2021	Behandeling NRK - deel Buitengebied in Raad
Q3/Q4 2021	Opstellen NRK - deel Stedelijk gebied
Q1 2022	Ter inzage legging concept NRK - deel Stedelijk gebied
Q2 2022	Behandeling NRK - deel Stedelijk gebied in Commissie Ruimte en Raad

Bijlagen

--

Ter inzage

--